

Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry lausunto koskien tiedonantoa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry kiittää mahdollisuudesta osallistua kirjalliseen kuulemiseen koskien valtioneuvoston tiedonantoa.

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

1. Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita – tämä on keskeinen perusta kaikelle yhdenvertaisen Suomen edistämiseen ja tietoon perustuvaan päätöksentekoon.

2. Edistetään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä

Erityisesti maahan muuttaneiden naisten matalampaan työllisyyteen tulee keskittyä erityiskysymyksenä ja esteitä työmarkkinoille purkaa. Lisäksi maahan muuttaneiden naisten koulutustarpeita tulee tarkastella osana kotoutumisprosessia.

Myös muiden aliedustettuna olevien ryhmien asemaa tulee edistää suomalaisessa työelämässä. Mm. anonyymien rekrytoinnin edistämällä ja kehittämällä voidaan torjua rakenteellista rasismia työhönotossa esimerkiksi nimen perusteella.

7. Puututaan vihapuheeseen systemaattisella toiminnalla ja yhteistyöllä

CEDAW-komitea on 2022 Suomelle antamissaan suosituksissa suosittanut, että Suomen tulee ryhtyä toimiin sukupuoleen liittyvän vihapuheen kriminalisoimiseksi, mukaan lukien maahanmuuttajanaisiin ja kansallisiin vähemmistöihin kuuluiin naisiin kohdistuva vihapuhe. Vihapuheella on negatiivisia vaikutuksia demokratiaan, koska sillä on vaikutusta naisten ja vähemmistöihin kuuluvien halukkuuteen toimia politiikassa ja asettua ehdoille vaaleissa.

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

Kohta 39 on ollut erityisen hyödyllinen ja NYTKIS pitää tärkeänä, että huolehditaan antirasismi-tietopankin täysimääräisestä palauttamisesta yhdenvertaisuus.fi-sivustolle.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Hallituksen on sitouduttava toiminnassaan läpileikkaavasti ihmis- ja perusoikeuksiin.

Rasismien torjunnassa keskeinen kysymys on puuttua siihen aktiivisesti jokaisella yhteiskunnan tasolla ja varata antirasistiseen työhön riittävät resurssit. Tämä edellyttää aktiivisia ja konkreettisia toimia mm. johtavilta poliitikoilta kuten ministereiltä.

NYTKIS pitää tärkeänä, että yhdenvertaisuusvaltuutetun suositus uuden rasisminvastaisen toimintaohjelman laatimisesta toimeenpannaan. Uuden toimintaohjelman lisäksi 2021-2023 rasisminvastaisesta toimintaohjelmasta tulee tehdä arviointi, jonka puuttuvat toimenpiteet pannaan täytäntöön osana hallituksen lupaamaa yhdenvertaisuustyötä.

NYTKIS katsoo, että maalittamisen rikosoikeudellinen sääntely ja arviomuiston ehdotus maalittamisen säätämisestä erikseen kriminalisoitavaksi on yksi toimi osana CEDAW-komitean suosituksen täytäntöönpanoa. Erityisen tärkeänä pidämme yhteiskunnallisesti aktiivisten henkilöiden sisällyttämistä Oikeusministeriön arviomuiston ehdotuksiin rikoslain pykälään, sillä katsomme että se on erityisesti poliittisesti aktiivisten naisten asemaa vahvistava toimi. Naisiin kohdistuvassa vihapuheessa erityispiirteinä on seksuaalisella väkivallalla uhkaaminen.